

LOVEN og dens Tjenere paa Færøerne.

AF HANS JACOB POULSEN
ORAVIKARLID
IV.

Vidneforklaringer.

Fru Kristine Jacobsen »á Hottellinum« anlagde, som sidst berørt, Sag imod mig, idet hun paastod, at det hende af Landinspektør Petersen afsatte Areal var lovmædligt og rigtigt.

Selvfolgelig afviste jeg Rigtigheden af denne Paastand. Jeg motiverede min Afvisning ved at dokumentere min Ejendomsret ved Henvisning til de af Kommunen til mig og Ejerne af de tilstodende Arealer udstedte Skoder. Ligeledes henviste jeg til et i Anledning af Anleggelsen af Klubvejen af Daniel Thomsen og E. B. Jacobsen til Kommunen udstedt Skøde samt til forskellige Personer, der var rede til at stadfæste Rigtigheden af min Hævde.

Til fuldt ud gyldig Dokumentation udlader jeg ikke at give mine ærede Læsere Lejlighed til ved Selvsyn at erkende sig om Rigtigheden af min Paastand ved at gengive et Par Skoder samt nogle over for Retten givne Erklæringer.

Det af Kommunen udstedte Skøde paa det sydvestligste (Lærer Joensens) Areal lyder som følger:

»Forstanderskabet for Frodebo Sogns Kommune tilstaa herved og gør vitterligt at have solgt og afhændet ligesom herved sælger og skoder til Skibsfører H. D. Jacobsen af Tveraa følgende Grundstykke, som mod Sydøst grænser op til Skibsfører Daniel Thomsen Dags Dato tilskodede Grundstykke, har en Udstrækning langs Hovedvejen af 21 Alen, har en Højde — regnet fra Hovedvejen i en nordøstlig Retning — af 40 Alen, og hvis nordøstlige Grænselinje har en Længde af 21 Alen.

Da Køkesummen for dette Grundstykke, 12 Ore pr. Kvadratalen, ialt 840 Kvadratalen, altsaa 100 Kr. 80 Ore (Et Hundrede Kroner og Firsentyve Orer) er erlagt, tilskode vi herved Skibsfører H. D. Jacobsen nævnte Grundstykke til fri Ejendom.

Forstanderskabet for Frodebo Sogns Kommune, den 26. Juni 1884.

P. Mortensen. H. P. Sørensen. J. A. Nolsøe. S. Andersen. J. P. Mortensen, M. P. P.

Til Vitterlighed:

H. M. Nielsen. J. P. Skaalum.

Læst paa Færøernes Sørenskriveris Thorshavn Thing og tilført Pantebogen 183 | 181 den anden Oktober 1923.

Gengivelse af mit og Fru Kristine Jacobsens Skoder vil forekomme i en følgende Artikel i

ÚR SUDUROY

Keypið Suduroyar margarin!

tað smakkar altíð væl!

Forbindelse med Dokumentation af, hvordan en Dommer kan fremsætte ubeføjede Paastande.

Da det som allerede tidligere anført er af Fundamental Betydning for Udredning af denne Trætte imellem Færøernes Ret og mig, at Udgangspunktet for Opmaalingen af de omtalte Arealer slaas fast, tillader jeg mig her straks at dokumentere, hvad der forstaaes ved dette Udgangspunkt, altsaa ved Hovedvejen af 1884, ved at citere og henvise til en Erklæring fra Arbejdsmand Jens Olsen samt til Vidneudsagn af Arbejdsmand Sigurd Petersen Lave og et af de paa det Tidspunkt værende Ejere af de to sydvestligste Grundstykker udstedt Skøde til Kommunen paa den Del af Klubvejen, der gaar forbi deres Areal ved Hovedvejen.

1929 blev Hovedvejen udvidet. Jens Olsen var Formand for det Hold af Arbejdere, der omlagde og udvidede Vejstykket neden for Lærer Thorvald Joenssens Ejendom, som han har overtaget af sine Svigerforældre Hr. og Fru H. D. Jacobsen.

Paa dertil givne Foranledning giver Arbejdsmand Jens Olsen denne Erklæring:

»I Anledning af, at jeg under tegnede Jens Mohr Olsen, Transisvaag, er indstævnt til at give Vidneforklaring i en Sag imellem Fyrpasser Hans Jacob Poulsen, Ordevigslig, og Hotelejer Kristine Jacobsen, Tveraa, men af lovlig Grund ikke kan møde, vil jeg herved give det skriftlig, hvad jeg ved i Sagen.

Grunden til, at jeg er indstævnt, er, at jeg i 1929, da den nye Vej blev lagt i Tveraa, var Formand for et Stykke paa 300 m, hvilket Stykke gik forbi Thorvald Joenssens Ejendom, og kan jeg bevidne, at under Arbejdet for at faa Vejens fulde Bredde maatte der graves bort af Th. Joenssens Ejendom neden for hans Havegræde ca. en Alens Bredde, og at vi mod Betaling fra Kommunen lod opføre en Cementmur i Stedet for forværende Græsskræning.

Dette er alt, hvad jeg kender og ved at give som Forklaring.

Transisvaag, den 16. Juli 1932.

Jens Mohr Olsen.

Det bemærkes, at det altsaa ikke er rigtigt, hvad Hr. Joensen senere i Sagen forklarer, nemlig at hans Stykke maales fra det nuværende Stakit, idet den Jordbakke eller Jordareal, der laa mellem dette og Hovedvejen og som ifølge Skøde, ja 2

Skoder, tilhørte Joensen, er, som af Hr. Olsen bevidnet, flyttet eller bortgravet op efter. Rigtigheden heraf bekræftes yderligere af følgende af Daniel Thomsen og Else B. Jacobsen udstedte Skøde samt af Hr. S. Peter Laves Vidneudsagn, hvilke gengives:

»SKODET.

Undertegnede Daniel Thomsen og E. B. Jacobsen, begge af Tveraa, sælger, skoder og aldeles afhænder herved fra os til Frodebo Sogns Kommune et Stykke Vej, der har en Længde af 40 Alen og en Bredde af 6 Alen og gaar fra Hovedvejen mellem D. J. Thomsens og E. B. Jacobsens Beboelseshuse i Tveraa. Arealet er 240 Kvadratalen, Købesummen 48, firti otte Kroner, er betalt.

Tveraa, d. 24. Marts 1911.

D. Thomsen. E. B. Jacobsen.

Atter her pointeret, at Lærer Joenssens Ejendom gaar fra daværende Hovedvej, altsaa fuldstændig overensstemmende med Hr. Olsens Vidneforklaring.

S. P. Laves Vidneforklaring:

»Fremstod som Vidne Sigurd Petersen Lave, Transisvaag, . . . forklarer, at han mindes Arealet mellem Thorvald Joenssens Hus og den gamle Landevej (Hovedvej H. J. P.), der var græsbevokset. — Dette Areal strakte sig længere ned end den nuværende Hovedvej. Vidnet har deltaget i Arbejdet med at udvide Vejen fra 3 Alen til 6 Alen og derefter til den nuværende Bredde. Vejen blev gjort bredere baade op efter og ned efter. Vidnet var med til at tage af Joenssens Areal til Vejudvidelsen eller dog til Vejgroften (S. P. L. sagde: baade til Vejen og til Vejgroften H. P. J.). — Vidnet mener, at den nuværende Vej op efter er udvidet i det mindste een m i Forhold til Vejen af 1884.

S. P. L., kaldet Sjúrdur, har altsaa været med til to Gange at udvide Vejen ind paa Joenssens Areal. — Vejen er nu 8½ Alen bred. Kommunen har betalt Cementfoden under Joenssens Stakit som Erstatning for, hvad den tog.

Men her nu, hvad Hr. Lærer Thorvald Joensen siger i den her gengivne Passus i hans Vidneforklaring:

». . . Vidnet regner med at eje det Areal, der ligger indenfor Cementfoden ved den nu-

værende Hovedvej og Stakitet mod Hotellet; om Vidnet ejer mere udenfor, ved han ikke og interesserer sig ikke derfor. — Om den nuværende Hovedvej er udvidet mod hans Stakit, ved han ikke.

Hvad siger mine ærede Læsere til denne Vidneforklaring af en Lærer?

Trod Skodet, som han er i Besiddelse af, og som han samtidig lagde frem i Retten, og som vi har gengivet, paastaar altsaa H. Joensen, at han ikke ved, om han har ejt noget af Arealet uden for Cementfoden.

Som flere Gange understreget, siger jo Skodet, at hans Areal gaar fra Hovedvejen af 1884 — altsaa Vejen, der var forinden de foran omskrevne to Udvidelser. Og trods det, at han som boende paa Pladsen selvfølgelig har været Vidne til, at Arbejderne, som af Hr. Olsen og S. P. Lave bevidnet, har udvidet Hovedvejen af 1884 ind paa hans Areal, siger han:

»Om den nuværende Hovedvej er blevet udvidet mod hans Stakit, ved han ikke.

Og hvad siger mine ærede Læsere til en Dommer, der — bekendt med de gengivne forskellige Skoder og Vidneforklaringer — tager en saadan Vidneforklaring til Følge?

Det kan i denne Forbindelse tilføjes, at der under Sagen er givet en Masse — 11 foruden Hr. Thorvald Joenssens — andre Vidneforklaringer, der stadfæster d' Hrr. Olsens og Laves Vidneudsagn.

(Næste Artikel behandler Landinspektørens Optraeden under Retsforhandlingerne, en Optraeden, som man ikke skulde kunne tænkt sig Muligheden af en »Retsfærdighedens Fordeler«.)

Túnatos.

Pætur gubbi og piltur.

Piltur: Góðan dag, Pætur gubbin. Tú vísti, at eg skuldi fara norður um fjórð af ferðast. Ná havi eg verið og eri aftur komin.

Pætur gubbi: Tú hevur væl ikki verið so víða, sum tú ætlaði. Tú skuldi já bæði á Sand og í Vágarnar og kanska fleiri sláðni.

Piltur: Jámen havi eg verið bæði á Sandi og í Havn, vesturi í Vágum, Vestmanna, Kvívík, Kollafirði og inni á Skálafirði. So mátti eg skunda mær suður aftur til Havnar — eg skuldi fara skjótt suður aftur við »Tjaldrinum«.

Pætur gubbi: Pokkurin sum

tú eins og hini haldja gjøldur burtúrur einum gomlum manni. Nú haldi eg meg vera alt ov gamlan til slíkt av einum pilti sum tær.

Piltur: Hví eru tygum so skarligur, gubbin, í dag?

Pætur gubbi: Skarligur, sigur tú. Tá ið ein verður hildin fyri gjøldur, hvar ið ein kemur! Eg var niðri í Kók í áðni. Har var eg so uppgarður um nakað túnatos í »Socialinum« viðvíkjandi eini brunatryggingarlóg, ið lógtingið hevur havt í geran í næstan so mong ár, sum Ísraelsbørn ferðaðust úti í oyðimørkini. O, soverðinir skemdagestir, sum skriva hatta blaðið!

Piltur: Gubbin, hví vilja tygum ikki trúgva fólk, sum sigur sannleikan fyri tygum? Verður ikki altíð betri trúð lygnini enn sannleikanum?

Pætur gubbi: Guðssonurin, set teg niður og sig mær, um at tað virkliga er bert frásøgn ella, at tað er tíkið úr lógtingsfóðindunum?

Piltur: Hví eru tygum, gubbin, so illtrúgvín? Ein soverðin sok sum hatta er ikki lygn; tí hon er skrivað úr lógtingsfóðindunum — so lítið vita vit, sum heima sita. Hevði hon verið lygn, so skuldu »skjótt« »Dimma« og »Krossur« verið eftir søgu-skrivaranum!

Pætur gubbi: Nú eri eg kølnaður eitt blóðinur í slóðinum; eg var so heitur í áðni. Lítið skal til at osa sinnið upp á einum gomlum manni. — Tey tóðuðu har í áðni, at hasar sakirnar hava kostað sjei og tjúgu túsund krónur. Tað er grúligt!

Piltur: Tygum tóku meg so heitt í áðni, tá ið eg skuldi siga tygum frá mínum ferðalagi. Eg fór við »Smírlu« á Skálavík fýrðagin. Hádani til Húsavík, síðani yvir Sand til Skopunar sama dag. Dagin eftir, altsò fríggjadagin, fór eg til Havnar við postbátinum. Mær lukkaðist til Vestmanna sama dagin, ið eg var komin til Havnar. Dagin eftir fór eg úr Vestmanna yvir á Fátaklett, Hádani við bili yvir Sandavág, Miðvág til Seyrvág, og var tað so heldugt, at eg slapp til Vestmanna aftur móti kvöldið við einum ferðafólks báti. — Sunnudagin fór eg til gongu til Kvívíkar og var har og víðaði skyldfólk til dagin eftir. — So mánadagin við bili tvørtur um Streymoyinna til Kollafjarðar. Hádani sama dagin við ferðabáti til Skálafjórð, og var eg við bili runt allan Skálafjórð og aftur til Havnar — alt sama dag. Og veitst tú — eg var so heppin at rokka »Tjaldrinum«, ið fór til Suduroyar um kvöldið. Áðrenn kl. 12 var eg á Tvoroyri. Dagin eftir slapp eg mær til gongu heim.

Pætur gubbi: Jesus hann forlái tú mær. Hevur tú verið á øllum hesum plássum í so fáar dagar? — Ja, skjótt kann ein koma, har sum veginir og postturnar ikki tróta. Her í Suduroy er ikki so vordíð! Tey siga, at koyruvegir skulu koma, men ikki á henda málan. Eg fór til Sunnhjar af ferðast sunnu-